

Asia: VN/34059/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi toisen asteen koulutuksen kehittämishankkeeseen liittyvistä säädösmuutoksista

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Ylä-Savon koulutuskuntayhtymä kiittää mahdollisuudesta lausua ”Luonnosta hallituksen esitykseksi toisen asteen koulutuksen kehittämishankkeeseen liittyvistä säädösmuutoksiksi.”

Säädösvalmistelun taustalla oleva huoli Suomessa tapahtuvista väestömuutoksista on oikea ja yhteiskunnan eri osa-alueilla muutoksiin on syytä varautua ennakoivasti kaikilla julkisen toiminnan aloilla. Ehdotettujen säädösten osalta keskeisimpiä muutoksia olisi tulossa ammatillisen koulutuksen rahoitukseen sekä ns. kaksoistutkintojen suorittamiseen.

Muutosten merkittävin kohderyhmä olisi peruskoulun päättävät nuoret ja heidän kouluttautumismahdollisuutensa eri puolella Suomea. Säädösesitykset koskettavat kuitenkin eniten ammatillista koulutusta, vaikka ao. kohderyhmän osalta n. puolet ikäluokasta hakeutuu lukiokoulutukseen. Säädöksissä oltaisiin muuttamassa ammatillisen koulutuksen rahoitusta merkittävästi nykytilanteesta ilman, että koko ammatillisen koulutuksen rahoitusjärjestelmää samassa yhteydessä tarkasteltaisiin. Lukiokoulutuksen osalta ehdotetut muutokset ovat varsin maltillisia verrattuna ammatillisen koulutuksen muutoksiin.

Ylä-Savon koulutuskuntayhtymä ymmärtää hyvin koko toisen asteen koulutuksen kehittämistarpeet tulevien vuosien osalta, mutta nyt tehtävät esitykset eivät ota kantaa koko toisen asteen koulutukseen, vaan osaan siitä. Esityksen perusteluissa oleva näkemys: ”Mittavat väestömuutokset tulevat aiheuttamaan epäsuhtaa koulutukseen alueellisesti kohdentuvien resurssien ja oppivelvollisten määrän välillä. Muutokset tulevat aiheuttamaan tilanteen, jossa koulutuksen alueellinen tarjonta ei riittävästi vastaa oppivelvollisten ikäluokan kokoa. On vaarana, että ilman muutoksia resurssien kohdentumisessa oppivelvollisten yhdenvertaisuus asuinpaikan suhteen ei toteudu.” ei mielestämme edellytä rahoitusjärjestelmän uudistamista vaan em. haasteeseen voidaan vastata koulutuksen järjestämislupiin liittyvällä lupa- ja volyymisäätelyllä.

Ammatillisen koulutuksen rahoitusjärjestelmää tulisi myös Ylä-Savon koulutuskuntayhtymän mielestä tarkastella uudelleen siten, että se olisi nykyistä järjestelmää yksinkertaisempi ja ennakoivampi. Ennakoitavuus tarkoittaa samalla myös sitä, että järjestäjien pitäisi pystyä

luottamaan itse rahoitusjärjestelmän peruselementtien pysyvyyteen pitempään kuin vain muutama vuosi kerrallaan.

Väestömuutosten vaikutukset yhteiskuntaan ovat yksi suurimpia muutosvoimia suomalaisessa yhteiskunnassa. Näiden osalta tarvitaan väistämättä muutoksia myös koulutusjärjestelmään. Nämä muutokset vaativat kuitenkin perusteellisemmän ja kattavamman tietopohjaisen valmistelun, kuin mitä tässä vaiheessa on ehditty tekemään.

Em. perustelujen myötä esitämme, että esitettyjä säädösmuutoksia ei tässä vaiheessa viedä päätettäväksi, vaan valmisteluun otetaan lisää aikaa, jonka yhteydessä koko toisen asteen (lukio ja ammatillinen koulutus) koulutuksen järjestämisen tulevaisuuden haasteet arvioidaan ja arvioinnin tulosten pohjalta tehdään kokonaisvaltaiset kehittämistoimenpiteet. Ammatillisen koulutuksen rahoituksen osalta koko rahoitusjärjestelmää tulee käsitellä samalla kertaa, jotta muutosten kokonaisvaikutukset voidaan paremmin arvioida.

Pykäläkohtaisten perustelujen osalta Ylä-Savon koulutuskuntayhtymä tukee AMKE ry:n lausuntoa.

lisämessä 21.6.2022

Ylä-Savon koulutuskuntayhtymä

Kari Puumalainen, kuntayhtymän johtaja

Puumalainen Kari
Ylä-Savon koulutuskuntayhtymä